Kabir hayatından haber veren ayetler

Abdullah Bey: “Âyetlerin çoğu meseleleri detaylı biçimde anlattığı halde, kabir azabından açık bir şekilde bahsetmemesinin hikmeti ne olabilir?”

Rahmeti İncitmemeli!

Hikmetinden sual sorulmaz. Demek ki, kabir hayatının ve kabir azabının bahs-i Kur’ân’da hakkı o kadardır. Kabir hayatı kişinin kendi ameline göre tezahür ediyor. Orada azabın ve mükâfatın nasıl olduğu konusunda, hadislerde daha çok açıklayıcı bilgiler mevcuttur. Âyetlerin bu konuda genel çerçevelerle iktifa etmiş olduğunu görüyoruz. Ama genel çerçevelerle de olsa, Kur’ân eğer bir meseleden bir virgül kadar bile bahsetmişse, o meselenin hak olduğundan şüphe etmeyiz.
Belki Allah’ın rahmeti, adaleti, rububiyeti böyle iktiza ediyor. Affı ve mağfireti çok olan Cenab-ı Allah’ın, kabirde kişiye özel bir tecelli ile rahmet edeceğinden emin olmak lâzım. Kahrından, celâlinden, gayretinden, azabından ve gazabından da Allah’a sığınmak lâzım… Bu konuda hadislerin verdiği izahat ile iktifa etmek en iyisidir.

Zaten bizi Resulullah’a (asm) bağlayan Kur’ân’dır: “Kim Resul’e itaat ederse, Allah’a itaat etmiş olur.” 1 Bize düşen, daha fazla soru sorarak rahmeti incitmek yerine, Rahmeten-lil’âlemîn olan ve hazine-i rahmetin en kıymettar pırlantası bulunan Resulullah’ı (asm) dinleyerek rahmete ulaşmaya çalışmaktır. 2

Kabirde Ölü Olmayanlar

Kabir hayatı ile bazı âyetlere bakalım:

1- “Ey iman edenler! Allah’ın gazap ettiği, kabir ehli kâfirlerin ümit kestikleri gibi, ahiretten ümitlerini kesmiş bir toplumu dost edinmeyin.” 3

Âyette, küfür üzerine ölmüş kimselerin kabirlerinde Rahmetten ve Cennetten ümit kesmiş oldukları haber veriliyor.

2- “Onlara iki defa azap edeceğiz. Sonra da büyük bir azaba uğratılacaklardır.” 4

Âyette üç azaptan bahsediliyor. Bunlardan birincisi dünyadaki belâ ve musîbetler; ikincisi kabir azabı; üçüncüsü olan "büyük azap" ise Cehennem azabı olmalıdır.

3- "Onlar sabah akşam ateşe sunulurlar. Kıyametin koptuğu günde de, "Firavun ailesini azabın en şiddetlisine sokun" denilir." 5

Âyette Firavun ailesinin sabah akşam sunulduğu ateş, kabir hayatında olmalıdır. Kıyamet koptuktan sonraki azabın en şiddetlisi ise Cehennem azabı olmalıdır.

4- "Ve sakın Allah yolunda öldürülenleri ölü sanma! Hayır, onlar hayattadırlar, Rableri katında rızıklanırlar." 6

Âyet, şehitlerin kabir hayatı ile ilgilidir. Onlar ölü değildirler. Kabir hayatında, Cennet gibi muhteşem bir mekânda rızıkların içindedirler.

5- "Onlar günahları yüzünden suda boğuldular da, hemen ateşe atıldılar." 7

Âyet, Nuh (as) kavminin, suda boğulduktan sonra hemen ateşe atıldıklarını haber veriyor. Bu ateş kabir azabıdır.

Beni Dünyaya Geri Gönder

6- "Nihayet onlardan birine ölüm gelince, "Rabbim! Beni dünyaya geri gönder ki, terk ettiğim dünyada salih bir amel yapayım" der. Hayır! Bu, onun söylediği boş bir sözdür. Onların arkasında, tekrar dirilecekleri güne kadar bir berzah vardır." 8

Âyet, kötü amel sahiplerinin öldükleri anda pişmanlık duyacaklarını, dünyaya dönüp iyi amel ile gelmek isteyeceklerini, ama artık berzahın başladığını, bunun mümkün olmadığını ifade ediyor. İbn-i Kesir'e göre bu âyette berzahtan kasıt, kabir azabıdır. 9

7- "Zalimlerin şiddetli ölüm sancıları içinde çırpındığı; meleklerin, ellerini uzatmış, "Haydi canlarınızı kurtarın! Allah'a karşı doğru olmayanı söylediğiniz ve O'nun âyetlerinden kibirlenerek yüz çevirdiğiniz için bugün alçaltıcı azap ile cezalandırılacaksınız" diyecekleri zaman hâllerini bir görsen!"

Âyette zalimler için geçen "alçaltıcı azap", kabir azabıdır.

8- "Eyvah, eyvah! Bizi kabrimizden kim diriltti? Bu, Rahmân'ın vâdettiğidir. Meğer Peygamberler doğru söylemişler!' derler." 10

Âyetten, kabirden sonraki dirilişin çok daha çetin olacağını anlamak mümkündür.

Dipnotlar:

1- Nisa Sûresi: 80.

2- Lem’alar, s. 190.

3- Mümtehine Sûresi: 13.

4- Tövbe Sûresi: 101.

5- Mü’min Sûresi: 46.

6- Âl-i İmran Sûresi: 169.

7- Nuh Sûresi: 25.

8- Mü’minun Sûresi: 99, 100.

9- İbn Kesir, Hadislerle Kur’ân-ı Kerîm Tefsiri, 11/5671.

10- Yasin Sûresi: 52.